

Hortes 22, epicentre literari i molt més

Manté l'esperit del 78 que tant li agrada reivindicar a Guillem Terribas, un dels seus fundadors, l'ànima i el pal de pallar durant tants anys d'aquest establiment emblemàtic que ha estat un dels pilars més fermes de la cultura de Girona, confluència d'escriptors, lectors i amants de la cultura en general. La 22 és més que una llibreria, és també un lloc de trobada, de premis literaris i de presentacions de llibres. Formar-ne part, ni que fos durant dos anys de la seva llarga història, és de les experiències que marquen i que t'enorgulleixen.

Text > **JORDI CAMPS LINNELL**, periodista i ex-llibreter

El cafè amb el regust més amarg que mai m'he pres va ser el dia que vaig quedar amb en Guillem per comunicar-li que deixava La 22. Encara em fa «cosa», que es diu, recordar-ho. La seva reacció a una notícia inesperada, però encara més el seu disgust evident, em van ferir l'ànima. El meu comiat tancava una experiència breu (massa) com a treballador d'aquella llibreria estimada, la més viva que ha tingut mai la ciutat que jo hagi conegut. Que fes poc haguessin plegat també un reguitzell de treballadors amb més trajectòria, entre ells en Felip, feia aquell buit encara més profund i difícil de gestionar, ima-

gino. Sense cap relleu concret a l'horitzó, s'acabava també una etapa convulsa internament, però gloriosa cap a l'exterior. No més esplèndida, malgrat els alts i baixos que ha patit el sector del llibre, del que va venir després, atès com li han anat les coses a la llibreria, primer amb en Xevi i més tard amb en Jordi com els millors relleus possibles per tirar endavant i mantenir el caliu de tot allò encès per l'ànima d'aquest establiment emblemàtic que continua sent un dels pilars més fermes de l'eix cultural de Girona.

Guillem Terribas, el pal del pallar, ara ja jubilat i per tant llibreter emèrit, però no menys actiu —com bé sa-

bem—, va obrir el negoci de bracet amb Concha Puertas l'any 1978, amb un d'aquells projectes utòpics d'aquella època, com ara la creació d'*El Punt Diari*, i que amb el pas dels anys va demostrar ser molt més que una flor d'estiu de quatre *progres*. A ell el vaig conèixer col·locant diaris al Quiosc 22, aquell miniestabliment ubicat dins el Catalunya Centre del carrer d'Emili Grahí, on jo comprava els diaris dels meus pares i algunes revistes com *Fotogramas* i *Dirigido por*. Em fascinava aquell home afable que desprenia una aura cinematogràfica amb aquell seu bigoti que em recordava tant Omar Sharif i que regalava punts de llibre

>> Membre del grup *Sopa de Cabra* i el crític Pep Blay signant a la Llibreria 22.
(Foto: AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. TXUS SARTORIO.)

>> La Llibreria 22 de Girona. Foto: AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. FONS DIARI DE GIRONA (MARISA MORILLO).

>> Llibreria Còmics 22. Foto: AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. FONS EL PUNT (JORDI SOLER FONT).

que ell mateix havia dibuixat amb referències al cine negre. Més tard, va acceptar sense ni pensar-s'hi (una altra de les qualitats que té en Guillem és voler col·laborar amb tothom) de fer les recomanacions de les estrenes per a un programa de cinema que fèiem per a TVGirona (que ni ell deu recordar), improvisant a peu dret al bell mig de la llibreria. Ja quan vaig entrar al Col·lectiu de Crítics de Cinema que ell presidia (encara avui), vam establir una amistat, i el punt de connexió perquè l'any 1998 em proposés entrar a treballar a la llibreria del carrer de les Hortes, 22. Tenir un sou fix, poder compaginar la feina amb les col·laboracions que feia a *El Punt Diari* i encarregar-me de la secció de la llibreria universitària feien que l'oferta fos irrefutable.

Irrompre en aquell santuari dels «cultures» al qual feia poc la Generalitat de Catalunya havia tornat a concedir el Premi a la Millor Llibreria (1997) et feia sentir realment especial. Aprendre la distribució dels llibres, entrar les novetats editorials al programa, embalar el retorn dels diaris i

atendre el públic eren les meves tasques principals. Més fàcils d'aprendre que no pas integrar-te immediatament a aquell equip de treballadors, qüestió que fins a la celebració d'una gran festa (la dels vint anys de La 22) no es va resoldre. En aquella època, en Guillem prou maldecaps personals i feina tenia (delegar tampoc ha estat mai una virtut seva), dinamitzant com ningú aquest establiment aglutinador de gent i activitats. A banda d'aquells que venien «a saludar en Guillem» i que volien que els atengués ell, entre els clients més habituals que tractàvem recordo amb afecte aquell simpàtic funcionari de justícia que venia diàriament perquè devorava els llibres assegut a la tassa del vàter, tal com ens confessava, així com que tot sovint passava abans o després per la Geli, i ens repetia: «Pero no se lo digas a nadie», com si fes una entremaliadura. També un munt d'advocats (que segur que coincidien amb ell a la feina), com ara Tià Salellas, un fix dels dissabtes a l'hora del vermut, a qui perdonàvem si arribava quan estàvem a punt d'abaixar persiana per anar a

dinar perquè la seva conversa sempre era afable i sàvia.

No vaig trigar gens a descobrir per què La 22 era tan essencial per a una ciutat: més que una llibreria, era i és un lloc de trobada, de premis literaris i presentacions de llibres. Aquestes, concretament, són el que ha fet de La 22 un lloc tan genuí i únic. Malgrat que ens feien mandra (eren gairebé diàries i les cobríem per torns, perquè començaven a les vuit del vespre i duraven fins a l'últim xarrup de la copa de cava), en recordo algunes de sonades dels centenars que en fèiem anualment. La d'Adolfo Marsillach, per exemple, en què el prestigiós actor i director va oferir una lliçó magistral sobre la vida i el teatre, amb l'excusa de presentar el seu llibre *Tan lejos, tan cerca*, en una conversa ben portada per en *Fono* (Josep Maria Fonalleras). També per la meua descoberta de Roberto Bolaño i el seu *Los detectives salvajes*, que Javier Cercas va presentar tot encapçalant una presidència disputada del club de fans de l'escriptor xilè, format per Felip Ortega i Ponç Puigdevall. També em va marcar una altra del físic Jorge Wagensberg, a la qual vam assistir tan sols tres persones per escoltar aquell savi que ens parlava de ciència d'una manera tan entenedora que fins i tot un noi de lletres com jo l'entenia i apreciava. I, és clar, descobrir que Miquel Pailorí, a part de bona persona i col·laborador del mateix diari, també era un escriptor enorme.

No van ser ni tan sols dos anys, però com d'intensos! Viure un Sant Jordi a la Rambla com a llibreter, la gala dels premis Planeta compartint taula i cotxe amb Pere Rodeja de la Geli, que ara treballa a La 22, o aquell viatge inol·lidable amb el Gremi de Llibreters en què vaig fer una gran relació amb les propietàries de la llibreria El Cucut de Torroella de Montgrí (malgrat no sortir-me'n en la traducció a l'anglès d'aquell coi de llenguatge tècnic sobre el gremi i el sector llibreter) són només algunes experiències que em vaig endur abans d'emprendre el meu vol laboral i exercir de ple en un altre món igual de suggeridor o més com és el periodisme. Que estigués vinculat amb la cultura, m'ha permès no perdre mai el contacte amb aquest establiment que, si no existís, s'hauria d'inventar.